EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 8.11.2023
COM(2023) 681 final

2023/0386 (NLE)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar beträffande ett beslut av stabiliserings- och associeringsrådet EU-Albanien om ändring av dess arbetsordning

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

• Motiv och syfte med förslaget

De albanska myndigheterna har uttryckt intresse för att inrätta två gemensamma rådgivande kommittéer med Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Europeiska unionens regionkommitté.

Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Europeiska unionens regionkommitté är positiva till att tillhandahålla en institutionell ram för den politiska dialogen med Albanien inom ramen för deras respektive behörighetsområden.

Syftet med de gemensamma rådgivande kommittéerna skulle vara att organisera dialog och samarbete mellan arbetsmarknadens parter och andra företrädare för det civila samhället och deras regionala och lokala myndigheter.

• Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området

Mot bakgrund av att anslutningsförhandlingarna med Albanien nyligen inleddes kommer intensifieringen av den politiska dialogen inom ramen för stabiliserings- och associeringsavtalet att gynna Albaniens framsteg på vägen mot europeisk integration, särskilt genom att stärka förbindelserna mellan berörda parter på regional och lokal nivå samt arbetsmarknadens parter och det civila samhället.

• Förenlighet med unionens politik inom andra områden

Ett starkare EU i världen:

EU-kommissionen arbetar för multilateralism och en regelbaserad världsordning genom att inta en aktivare roll och tala med en starkare röst för EU i världen. En ledande roll för EU innebär också att vi arbetar nära med våra grannländerr, inför en långtgående strategi för Afrika och bekräftar det europeiska perspektivet för länderna på västra Balkan. Kommissionen strävar efter en samordnad strategi i utrikespolitiska frågor – från utvecklingsbistånd till den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken – som ska garantera en starkare och mer enig röst för EU i världen.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

• Rättslig grund

Utöver Albanien och alla medlemsstater är EU också part i stabiliserings- och associeringsavtalet med Albanien. Ingåendet av stabiliserings- och associeringsavtalet godkändes på Europeiska gemenskapens vägnar genom rådets och kommissionens beslut 2009/332/EG. Efter Lissabonfördraget är den rättsliga grunden för att fastställa unionens ståndpunkt om ett beslut av stabiliserings- och associeringsrådet EU-Albanien om att inrätta andra särskilda kommittéer (artiklarna

116, 117.2, 120.4 i stabiliserings- och associeringsavtalet) artikel 218.9 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och artikel 2 i rådets och kommissionens beslut av den 26 februari 2009 om ingående av stabiliserings- och associeringsavtalet mellan Europeiska

gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Albanien, å ena sidan. Det krävs därför ett rådsbeslut.

Med beaktande av

– fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 217, 218.9,

– artikel 2 i rådets och kommissionens beslut av den 26 februari 2009 om ingående av stabiliserings- och associeringsavtalet mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Albanien (*Albanien*) å andra sidan.

• **Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)**

När det gäller förslagets europeiska dimension antog kommissionen nyligen ett meddelande (COM (2023) 40 final) med inriktning på att stärka den sociala dialogen i Europeiska unionen. Det understryker att EU:s viktigaste mål är att förbättra levnads- och arbetsvillkoren, samtidigt som social dialog och kollektivförhandlingar är grundläggande sätt att göra detta och bidra till högre produktivitet och samtidigt säkerställa social rättvisa, en arbetsmiljö av god kvalitet och demokrati på arbetsplatsen. De föreslagna gemensamma rådgivande kommittéerna är avsedda att utgöra ett forum för dialog och samarbete mellan arbetsmarknadens parter och andra organisationer inom det civila samhället samt de regionala och lokala myndigheterna inom Europeiska unionen och i Albanien, vilket kan lämna ett väsentligt bidrag till utvecklingen av förbindelserna mellan parterna och till den europeiska integrationen.

Med hänsyn till nödvändigheten av de gemensamma rådgivande kommittéerna planeras det att denna dialog och detta samarbete, inom ramen för EU, ska förbereda det framtida arbetet med Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Europeiska unionens regionkommitté samt ett albanskt medlemskap i Europeiska unionen, underlätta informationsutbyte om aktuella frågor av ömsesidigt intresse, särskilt om det aktuella läget rörande EU:s ekonomiska, sociala och regionala politik och anslutningsprocessen, främja informationsutbytet om det praktiska genomförandet av subsidiaritetsprincipen på alla områden på regional och lokal nivå, Dessutom ges utrymme för diskussion om andra relevanta frågor som tas upp av någon av parterna, allt eftersom dessa uppkommer i samband med genomförandet av stabiliserings- och associeringsavtalet och inom ramen för strategin inför anslutningen.

Slutligen tillför de gemensamma rådgivande kommittéerna mervärdet genom att även stabiliserings- och associeringsrådet kan samråda med de föreslagna gemensamma rådgivande kommittéerna innan beslut fattas på relevanta områden. Det är emellertid fortfarande stabiliserings- och associeringsrådet som avgör huruvida samråd med kommittén ska ske.

• **Proportionalitet**

Proportionalitetsprincipen fastställs i artikel 5.4 i fördraget om Europeiska unionen. Den syftar till att fastställa åtgärder som vidtas av EU:s institutioner inom fastställda gränser.

Huvudsyftet med de gemensamma rådgivande kommittéerna är att övervaka Albaniens väg mot EU och att anta rekommendationer till Albaniens regering och EU-institutioner. De gemensamma rådgivande kommittéernas roll är också att göra det möjligt för företrädare för det albanska civila samhällets organisationer att bekanta sig med samrådsprocessen i EU och ge EU:s företrädare möjlighet att bekanta sig med de sociala strukturerna och de ekonomiska och sociala konsekvenserna av reformerna i Albanien. De gemensamma rådgivande

kommittéerna diskuterar en lång rad frågor (inte uttömmande), bland annat samarbete mellan Albanien och EU på olika områden som migration, energi, små och medelstora företag och yrkesutbildning.

Mot bakgrund av att anslutningsförhandlingarna med Albanien nyligen inleddes kommer intensifieringen av den politiska dialogen inom ramen för stabiliserings- och associeringsavtalet att gynna Albaniens framsteg på vägen mot europeisk integration, särskilt genom att stärka förbindelserna mellan berörda parter på regional och lokal nivå samt arbetsmarknadens parter och det civila samhället.

Även om de gemensamma rådgivande kommittéerna kompletterar EU:s institutionella ram i samband med stabiliserings- och associeringsavtalet mellan EU och Albanien har landet det utrymme som krävs för att genomföra rekommendationerna på nationell nivå. Dessa gemensamma institutioner gör det möjligt för det civila samhällets organisationer på båda sidor att övervaka landets anslutningsförhandlingar. Det är också en plattform för att diskutera frågor av gemensamt intresse och informera allmänheten om kommande utmaningar under anslutningsperioden.

- **Val av instrument**

Stabiliserings- och associeringsavtalet ger möjlighet att inrätta gemensamma organ för att underlätta samarbetet mellan EU och det associerade landet. Inrättandet av gemensamma rådgivande kommittéer med Regionkommittén och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén är en väletablerad praxis inom ramen för stabiliserings- och associeringsavtalen. Det finns redan flera positiva exempel på västra Balkan.

Utöver Albanien och alla medlemsstater är EU part i stabiliserings- och associeringsavtalet med Albanien. Ingåendet av stabiliserings- och associeringsavtalet godkändes på Europeiska gemenskapens vägnar genom rådets och kommissionens beslut 2009/332/EG. Efter Lissabonfördragets ikraftträdande är den rättsliga grunden för fastställande av unionens ståndpunkt om ett beslut av stabiliserings- och associeringsrådet EU-Albanien om att inrätta andra särskilda kommittéer (artiklarna 116, 117.2, 120.4 i stabiliserings- och associeringsavtalet) artikel 218.9 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Det krävs därför ett rådsbeslut.

Genomförandet av beslutet kräver inte underlättande av stödåtgärder, eftersom den enda artikeln och bilagan anger den ståndpunkt som unionen ska inta i stabiliserings- och associeringsrådet när det gäller ändringar av dess arbetsordning i syfte att inrätta gemensamma rådgivande kommittéer.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

- **Efterhandsutvärderingar/kontroller av ändamålsenligheten med befintlig lagstiftning**

  Ej tillämpligt

- **Samråd med berörda parter**

  Ej tillämpligt

- **Insamling och användning av sakkunnigutlåtanden**

  Ej tillämpligt

- **Konsekvensbedömning**

Ej tillämpligt av följande skäl:

Stabiliserings- och associeringsavtalet ger möjlighet att inrätta gemensamma organ för att underlätta samarbetet mellan EU och det associerade landet. Inrättandet av gemensamma rådgivande kommittéer med Regionkommittén och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén är en väletablerad praxis inom ramen för stabiliserings- och associeringsavtalen. Det finns redan flera positiva exempel på västra Balkan.

- **Lagstiftningens ändamålsenlighet och förenkling**

Ej tillämpligt av följande skäl:

Ändringen gäller arbetsordningen för ett stabiliserings- och associeringsråd utan att skapa extra kostnader men förbättrar samarbetet med ett förhandlande land.

- **Grundläggande rättigheter**

Ej tillämpligt

4. BUDGETKONSEKVENSER

Inrättandet av de föreslagna gemensamma rådgivande kommittéerna har ingen inverkan på EU-budgeten, eftersom de albanska deltagarna kommer att stå för sina egna kostnader och kostnaderna för europeiska institutionernas del kommer att täckas av Europeiska unionens budget.

5. ÖVRIGA INSLAG

- **Genomförandeplaner samt åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering**

Ej tillämpligt

- **Förklarande dokument (för direktiv)**

Ej tillämpligt

- **Ingående redogörelse för de specifika bestämmelserna i förslaget**

Bifogad finns texten till förslaget till rådets och kommissionens beslut om den ståndpunkt som Europeiska unionen ska inta i stabiliserings- och associeringsrådet i enlighet med artikel 2.1 i rådets och kommissionens beslut av 26 februari 2009 om ingående av det ovannämnda stabiliserings- och associeringsavtalet.

2023/0386 (NLE)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar beträffande ett beslut av stabiliserings- och associeringsrådet EU-Albanien om ändring av dess arbetsordning

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 217 och 218.9,

med beaktande av rådets och kommissionens beslut av den 26 februari 2009 om ingående av stabiliserings- och associeringsavtalet mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Albanien (*Albanien*), å andra sidan, särskilt artikel 2.1,

Med beaktande av inledandet av anslutningsförhandlingar mellan Europeiska unionen och Albanien den 19 juli 2022,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och

av följande skäl:

(1) Genom artikel 116 i stabiliserings- och associeringsavtalet inrättas ett stabiliserings- och associeringsråd.

(2) I enlighet med artikel 117.2 i ovannämnda avtal ska stabiliserings- och associeringskommittén fastställa sin egen arbetsordning.

(3) I artikel 120.4 i ovannämnda avtal anges det att stabiliserings- och associeringsrådet kan besluta att inrätta andra särskilda kommittéer och organ för att bistå rådet vid utförandet av dess uppgifter. I samma artikel i detta avtal föreskrivs vidare att stabiliserings- och associeringsrådet i sin arbetsordning ska ange hur dessa kommittéer och organ ska vara sammansatta samt vilka uppgifter och funktioner de ska ha.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Den ståndpunkt som unionen ska inta i det stabiliserings- och associeringsråd som inrättats genom artikel 116 i stabiliserings- och associeringsavtalet mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Albanien, å andra sidan, beträffande inrättandet av en gemensamma rådgivande kommitté med Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och en gemensam rådgivande kommitté med Europeiska unionens regionkommitté samt ändringen av stabiliserings- och associeringsrådets arbetsordning i enlighet med artikel 120.4 i avtalet ska grundas på det utkast till beslut av stabiliserings- och associeringsrådet som bifogas detta beslut. Smärre ändringar i detta utkast till beslut kan godtas utan något nytt beslut av rådet.

Artikel 2

Detta beslut träder i kraft samma dag som det antas.

Utfärdat i Bryssel den

På rådets vägnar
Ordförande